

Budgetäskande 2022

Fastställd av förbundsstyrelsen 210211

Sammanfattning

Västmanlandsmusiken äskar 3 100 tkr för utökning av Västerås Sinfoniettas tjänstgöring, 300 tkr för utökning av podieinspicienttjänst, 500 tkr för ökade produktionsmedel i samband med ökad tjänstgöring samt 650 tkr i kompensation för löne- och prisökningar.

Västmanlandsmusiken erbjuder en bred, kreativ och mångfacetterad verksamhet, med en rik mångfald av musik och scenkonst, av hög kvalitet och med ett stort publikt intresse.

Västmanlandsmusiken verkar i Västerås stad och Västmanlands län och är också uppmärksammade nationellt och internationellt, såväl genom Västerås Sinfonietta, Västerås Konserthus och genom de medarbetare som arbetar för att Västmanlandsmusikens varumärke ska vara väl känt i många sammanhang.

Västmanlandsmusiken och dess huvudmän kommer under 2021 gemensamt studera förutsättningarna för utveckling av Västerås Sinfonietta i enhetlighet med de prioriterade utvecklingsområdet i Regional kulturplan och Handlingsplan kultur. Genom en utökning av Västerås Sinfoniettas tjänstgöring från 60% till 75 % kan Västmanlandsmusiken bredda och fördjupa sin verksamhet ytterligare, samtidigt som rollen som arbetsgivare stöds genom möjligheten att med 75 % tjänstgöring erbjuda bättre förutsättningar för musikerna att försörja sig på anställningen vid Västmanlandsmusiken.

Fördelat via det gällande arbetstidsavtalet för musiker innebär utökningen 36 tjänstgöringsdagar under en tidsperiod på 7 veckor. Genom att orkestern i vissa delar av de prioriterade utvecklingsområdena kan arbeta i mindre konstellationer ger detta en hög effektivitet vid utökningen av tjänster.

Sammanfattning av de planerade effekterna, antal medverkande musiker vid varje tillfälle varierar

Utvecklingsområde	Volym/år	Antal veckor/år
1. Barn och unga	30 konserter	2 veckor
2. Ökad tillgänglighet	2 projektveckor	2 veckor
3. Samarbeten	2 projektveckor	2 veckor
4. Hälsa och ledarskap	30 konserter + projektdagar	1 vecka, fördelat på konserter och projektdagar

Vision och övergripande mål

Verksamhetsidé

Västmanlandsmusiken sjuder av liv och kreativ glädje.

Vår verksamhet – Västerås Sinfonietta, regional musik och dans samt Västerås Konserthus – erbjuder upplevelser av levande musik och dans. Konserterna och föreställningarna har en genremässig bredd och en hög konstnärlig nivå. Vår verksamhet vill involvera, engagera och beröra alla invånare i regionen och vi arbetar aktivt för att nå ny publik.

Det lokala kulturlivet är en del av vår verksamhet. Genom att erbjuda rum för skapande och bjuda in publik och lokala arrangörer till dialog förankrar och säkerställer vi kvalitet och variation i utbudet. Vi finns i medborgarnas närhet och medvetande.

Vår verksamhet präglas av lust, möjligheter och respekt. Kulturen är en viktig del av ett öppet, demokratiskt och mänskligt samhälle. Vi tar ansvar för vårt uppdrag från våra huvudmän.

Vi möter förändringar i kulturlivet med öppenhet och nyfikenhet. Vi låter det nya inom musik och dans möta traditionen. Västmanlandsmusiken är en part att räkna med i nationella och internationella samarbetsprojekt. Vi bidrar till att skapa det nya Musiksverige.

Värderingar – konstnärligt innehåll

Det konstnärliga innehållet i Västmanlandsmusikens verksamhet ska genomgående hålla hög kvalitet. Vi för ständiga diskussioner om kvalitet och innehåll. Hög kvalitet för oss är att konserter och föreställningar kommunicerar, att de rymmer originalitet och att de genomförs med ett väl fungerande hantverk.

Det är angeläget att arbeta med projekt och evenemang som involverar och engagerar människor i hela samhället, oavsett kulturell hemhörighet.

Planerad verksamhet och utveckling på längre sikt

Vår organisation ska vara hållbar över tid. Det gäller verksamhetens innehåll och utförande, medarbetarnas villkor och de rådande ekonomiska förutsättningarna.

Västmanlandsmusikens verksamhet och långsiktiga utvecklingsarbete utgår från fem fokusområden:

- Konstnärlig utveckling – Kvalitet som berör
- Konserthuset och andra spelplatser – Levande och tillgängliga spelplatser
- Medarbetare – Kreativa och motiverade medarbetare
- Kommunikation – Lockande och slagkraftig
- Ekonomi och stödprocesser – Mer musik och dans för pengarna

För planperioden 2019–2022 har strategiska mål lagts in i dessa fem fokusområden.

Önskad tjänstgöringsgrad

I den regionala kulturplanen 2019 – 2022 uttrycks att öka tjänstgöringsgraden för den egna konstnärliga personalen som ett prioriterat utvecklingsområde. Denna ambition finns också uttryckt i Västmanlandsmusikens strategiska plan för 2019 – 2022.

Västerås stad beslutade 2012 att genomföra ett projekt där önskad tjänstgöringsgrad införs som en rättighet för samtliga medarbetare i Västerås stad. Under åren 2015 – 2017 har medarbetare i Västerås stad erbjudits att arbeta önskad tjänstgöringsgrad. Från 2018 har heltid som norm för tillsvidareanställda införts i Västerås stad och införandet ska vara klart 31 maj 2021. Åtgärden förväntas leda till positiva effekter för yrkenas attraktivitet, kompetensförsörjning och jämställdhet, antaganden som delas av Västmanlandsmusiken.

Västmanlandsmusiken vill vara en attraktiv och bra arbetsgivare som kan erbjuda anställningar som skapar större förutsättningar för att bo och leva i regionen. Att utöka orkestertjänsternas omfattning ger större möjligheter att rekrytera musiker som ges möjlighet att välja Västerås som bostads- och etableringsort, vilket på många sätt kan bidra till ett förstärkt kulturliv i staden och regionen.

Även kammarmusikaliskt kan musikerna verka i olika konstellationer, såväl inom sina anställningar som genom att vara aktörer inom det lokala och regionala kulturlivet. Med chefsdirigenten Simon Crawford-Phillips har Sinfoniettan fått en stor musikalisk förebild, ledare och person med stort kontaktnät. Simon verkar själv som dirigent, pianist och ensemblemusiker i olika konstellationer med eller utan Sinfoniettamusiker.

Västmanlandsmusiken har definierat fyra prioriterade utvecklingsområden vid en utökning av tjänsterna för den egna konstnärliga personalen. De rymmer alla inom de fem strategiska fokusområden som gäller och bidrar på olika sätt att utveckla Västmanlandsmusikens roll i staden och regionen, samtidigt som den resurs som finns genom kommunalförbundet, dess verksamhet och dess personal kan användas ännu mer för att lyfta, stödja och synliggöra Västerås och Västmanland.

Generellt kan sägas att ett område som utvecklats mycket i samband med den pågående pandemin är det digitala, med nya kommunikationsformer för musik och scenkonst. Det skapar en ny scen, med möjligheter att nå ut till nya målgrupper och även till de som inte av olika skäl kan komma till de fysiska konserter som ges. För att kunna fortsätta bedriva den digitala scenkonsten samtidigt som livescenen kommer tillbaka efter pandemin behövs mer tid för orkesterns musiker. Digitaliseringen finns med i utvecklingen av samtliga av de följande prioriterade områdena.

Prioriterade utvecklingsområden vid en utökad tjänstgöringsgrad är:

- **utvecklade former för barn och unga att möta, uppleva, delta och utvecklas genom musik och scenisk verksamhet.**

Alla barn och unga ska erbjudas ett likvärdigt utbud av god kvalitet och med många kulturyttringar inom ramen för en regional kulturgaranti. Genom Västmanlandsmusiken och Sinfoniettans medarbetare/musiker kan vi verka som förebilder och inspiratörer.

Exempel på aktiviteter som har genomförts och som kan ges mer utrymme är "Hej Klassrum", där ensembler ur Sinfoniettan besöker klassrum och ger en pedagogisk konsert, "Mitt i musiken", då Sinfoniettan bjuder in skolklasser till konserthusets stora sal där orkestern sitter på plats och

eleverna sitter in i orkestern, varannan musiker/elev. Metoden planeras även att tas fram för vuxna som en del i ledarskapsprogram (se **kultur, hälsa och ledarskap**). Denna undervisande konsert genomförs där musikens grundbegrepp går igenom och avslutas med att eleverna får prova att dirigera. Dessa modeller kan med fördel erbjudas för hela regionen olika format. "Mitt i musiken" kan göras i en gymnastiksal och "Hej Klassrum" kan göras i klassrum i alla skolor. Det skulle innebära 30 fler konserter att möta barn och unga genom dessa verksamheter, aktiviteter som kommer att planeras och genomföras i samverkan med kommunerna.

Under 2020 utvecklades den digitala kompetensen avsevärt och flera nyskapande produktioner togs fram och genomfördes. Det var bland annat digitala samtal med gymnasieklasser om musik. Kaffekonserter, musikcirkel och många ordinarie konserter. Flera av dessa kan fortsätta även bortom pandemin.

Med ökad tjänstgöring ökar möjligheterna till nya produktioner och samarbeten, även med närliggande län.

- **en ökad tillgänglighet till musikaliska, sceniska och kulturella möten**

Musiker från Västmanlandsmusiken blir mer tillgängliga för äldre, barn och vuxna där mötet sker utanför Konserthuset, på plats i vården, äldreomsorgen och andra platser där musik, dans och sceniska uttryck kan bidra till att tillföra och öka livskvalitet. Västmanlandsmusikens producenter bidrar genom att aktivt skapa och producera programverksamhet som kanaliseras via Västmanlandsmusiken och får en spridning till såväl stadsdelarna som regionens kommuner med orkestern, delar av orkestern eller genom konstnärliga produktioner som möjliggörs genom Västmanlandsmusiken.

Att möjliggöra för personer som av olika skäl inte har likvärdiga förutsättningar att möta kultur och musik är viktigt och angeläget. Genom en utökning av tjänsteutrymmet kan våra musiker i hög grad bidra till att ge detta. Som exempel kan nämnas två projekt som vi har provat och som skulle kunna utvecklas mycket mer. "Fritt spelrum" – ett projekt som ger eleverna en unik möjlighet att utveckla sina kreativa färdigheter och talanger. De får också vara med och framträda i Konserthuset under professionella förutsättningar i en inkluderande ensemble,

"Share music" - vi samarbetar redan i dag med verksamheten i olika projekt där nya konstnärliga uttryck prövas. Det har varit några s.k. konstnärliga labb med musiker från Sinfoniettan och dansare från Share Music. Idag har Sverige för få scenkonstnärer med olika förutsättningar som arbetar tillsammans. Vi vill att fler människor med olika funktionsförmågor och erfarenheter ska kunna vara verksamma i kulturlivet. Vi tror på kulturens roll för en hållbar samhällsutveckling.

Genom en ökning av tjänstgöring bedöms minst två projektveckor eller tio arbetsdagar kunna genomföras under ett år.

- **samarbeten med andra lokala och regionala kulturaktörer.**

Genom att utveckla former där våra musiker deltar i och stöder aktiviteter i form av opera, musikal, föreställningar, musikteater och annan scenkonst kan Västmanlandsmusiken samverka med exempelvis Västmanlands Teater, lokala föreningar, studieförbund och organisationer. Den egna konstnärliga personalen blir ett nav och en motor som kan driva på och stötta många andra verksamheter. I samarbete med Västmanlands Teater har operan *Kärlekskriget* spelats 2018 samt Svansjön hösten 2020 där sinfoniettan spelade in ljudtape till föreställningen. För hösten 2021 planeras samarbete med föreställningen Amadeus. Fler liknande produktioner där våra regionala institutioner samverkar kan genomföras om det skapas utrymme. Förfrågningar kommer regelbundet från olika aktörer i Västmanland och en uppskattning är att ytterligare minst två samarbetsprojekt om totalt 10 arbetsdagar kan genomföras årligen.

Som en del av en utökad tjänstgöring ökar också möjligheten att använda den professionella orkesterns musiker vid olika officiella uppdrag inom staden eller regionen. Ett naturligt uppdrag vördigt regionens enda professionella orkester, vilken kan medverka vid fullmäktige och ceremoniella evenemang, både som orkester och i mindre ensembler.

- **kultur, hälsa och ledarskap**

I den regionala kulturplanen lyfts Kultur i vården fram som ett komplement till den medicinska vården. Alla invånare har rätt att ta del av kultur – även de som vistas inom vård och omsorg. Forskning visar att kultur kan bidra till förbättrad hälsa, rehabilitering och livskvalitet. Genom att se människan som en helhet där psyke och kropp hänger ihop kan kultur komplettera traditionell medicinsk vård. Genom besök av våra musiker i äldreboenden kan vi se att det forskningen påtalar stämmer med den känsla vi får av att möta människor med musik. Att på detta sätt verka hälsofrämjande innebär att på bästa sätt utnyttja den resurs som finns i form av att våra musiker i olika konstellationer sprider glädje och stimulerar både kropp och själ genom sitt musicerande.

Behovet är stort och genom att kunna avsätta tid med våra musiker kan vi möta en del av det. Under 2020 genomfördes ett stort antal så kallade gårdsspelningar och med mer arbetstid kommer 30 konserter att kunna genomföras årligen.

Ett annat område som kan utvecklas är ledarskap, där det finns ett utmärkt verktyg för att utveckla både ledare och medarbetare genom att ta del av det som sker i en orkester. Det finns erfarenhet, bland annat genom arbetet med Mitt i musiken, men även av att använda orkestern för att arbeta strukturerat med ledarskap, relationer och roller. Hur får man 33 musiker i en orkester att spela ihop, vilken roll har dirigenten/ledaren för resultatet, vilken roll har man som enskild individ i orkestern? Det finns många infallsvinklar och utvecklade metoder som skulle kunna användas för att uppnå resultat som ligger utanför det musikaliska området men som kan nås genom de verktyg som finns i form av Sinfoniettans musiker och ledare. Det bör kunna vara rimligt att i en uppstartsfas genomföra två ledarskapsaktiviteter per år, med möjlighet att utöka om det finns efterfrågan.

Investeringsplan

Investerings- och underhållsbehov av Västerås Konserthus

Västerås Konserthus har varit i drift sedan 2002 och verksamheten i Konserthuset har vuxit. Konserthuset har under de 18 år som huset varit funnits använts flitigt och verksamheten har förändrats till både innehåll och karaktär. Kostnaderna för drift och underhåll har ökat och ytterligare underhålls- och utvecklingskostnader kan komma. En underhållsplan togs fram genom Västerås stad och Fastighetskontoret under 2015.

Det finns behov av kontinuerlig utveckling och byte av den tekniska utrustningen i huset, såväl på grund av slitage som på grund av nya tekniska lösningar och behov som finns från interna och externa användare. En del av dessa åtgärder planeras och budgeteras som kontinuerligt underhåll och behöver inte belasta investeringsbudgeten.

Som ett led i utvecklingen av verksamheten har under 2019 ett nytt ljudsystem till Stora salen och en ny publikgradäng till Lilla salen upphandlats och installerats. Bägge dessa investeringar bidrar till att göra Västerås Konserthus fortsatt attraktivt för besökare, medarbetare och samarbetspartners.

I slutet av 2020 har en större utveckling av möjligheter och förutsättningar för att digitalisera delar av verksamheten påbörjats, med stöd av medel från Kulturrådet, fördelade av Region Västmanland. Detta har möjliggjort att såväl infrastruktur, som fiberinstallation och teknisk utrustning i form av kameror, mixers och lagringsplatser, har kunnat införskaffas samt att en kompetensutvecklingsplan för att öka den digitala kompetensen tagits fram.

2020 fastställde Västmanlandsmusikens styrelse en femårig investeringsplan för åren 2021 - 2026 vilken biläggs till budgetäskandet. I den finns de fortsatta större och nödvändiga investeringarna med för de kommande åren.

Konsekvensanalys

Västmanlandsmusikens verksamhet finansieras huvudsakligen på tre sätt: bidrag från huvudmän i enlighet med den årliga överenskommelsen, statsbidrag och produktionsintäkter. Under 2020 stod finansiering genom bidrag för 80 % av verksamhetens intäkter. Övrig finansiering sker genom egna intäkter som är knutna till intäkter som genereras av verksamheten.

Fasta personalkostnader (löner), driftskostnader och lokalkostnader utgör 2020 76 % av Västmanlandsmusikens totala kostnader. Denna kostnadsandel är svår att påverka och ökar årligen genom kostnadsutvecklingen i samhället. Övriga kostnader är knutna direkt till genomförande av alla de evenemang som äger rum, i form av fakturerade kostnader och produktionsrelaterade kostnader. knutna till varje enskilt arrangemang.

Uppräkningen av huvudmannabidragen är avgörande för att de ökande löne- och prisuppräkningsarna ska kunna täckas, i synnerhet som en stor andel av verksamhetens intäkter består av bidrag. När det gäller intäktsdelar som inte är bidrag höjs dessa regelbundet, exempelvis i form av uppräkning av hyrespriser för Konserthuset och revidering av biljettpreiser.

Om ökade löne- och priskostnader inte täcks av de intäkter som tillförs kommer det att krävas effektiviseringar, rationaliseringar och prioriteringar i verksamheten som gör att det formulerade

uppdraget och den verksamhet som bedrivs inte kommer att kunna genomföras med nuvarande kvalitet och omfattning.

Verksamheten skulle vara tvungen att planeras mycket mer ur ett ekonomiskt perspektiv genom att minska den mest kostsamma verksamheten och öka den verksamhet som har störst intäkter. Det

skulle förändra och begränsa utbudet väsentligt. En förutsättning för att öka de egna intäkterna är att det finns motparter som har intresse av att hyra Konserthuset eller samarbeta med Västmanlandsmusiken för att göra gemensamma produktioner. Detta är en faktor som inte kan beslutas ensidigt av Västmanlandsmusiken, snarare blir det en ökad sårbarhet genom att fler beslut som har påverkan på ekonomin kommer att fattas utanför den egna organisationen.

För att kunna utveckla Västmanlandsmusiken i linje med de utvecklingsområden som beskrivs i äskandet behöver ytterligare permanenta medel tillföras verksamheten. Om det sker blir det möjligt att erbjuda en bättre anställningsgrund för den egna konstnärliga personalen inom Västmanlandsmusiken, vilket är mycket värdefullt. Verksamheten kommer också att kunna utvecklas i nya, spännande och angelägna riktningar.

Ekonomiska förutsättningar för kommande år

För de kommande fyra åren planeras en budget i balans. Justeringar av intäkter och kostnader har gjorts för att ta hänsyn till faktorer som den pågående pandemin medför för 2021, med minskade intäkter och kostnader. De tre följande åren har planerats för full verksamhet med en prognosticerad full intäkts- och kostnadssida.

Huvudmannabidrag

Årets budget utgår från en uppräknings av verksamhetsbidraget från huvudmännen om 1,1 % under 2021. Uppräknings är gjord i prognosen för verksamhetsåren 2022 - 2024 med 1,65 %.

En del av huvudmannabidraget reglerar kapitaltjänstkostnader, dessa är en del av hyreskostnaderna för Västerås Konserthus. Den överenskomna hyresmodellen från 2012 reglerar detta. Kapitaltjänstkostnaderna uppgår för närvarande till 7 313 tkr.

Statsbidrag

Statsbidraget 2021 till länsmusik-, orkester- och danskonsulentverksamheterna beräknas ligga i samma nivå som under 2020. I prognosen för 2022 - 2024 har statsbidragen beräknats försiktigt och prognostiserats i samma nivå som för 2021.

Löneutveckling

Anställningsvillkoren för anställda vid Västmanlandsmusiken regleras inom tre avtalsområden: Avtalen mellan Svensk Scenkonst å ena sidan och Teaterförbundet (TF), Unionen respektive Sveriges Yrkesmusikerförbundet (SYMF) å andra sidan. För Västmanlandsmusiken spelar villkoren i löneavtalen en betydande roll.

Personalkostnaderna beräknas öka med 2 % under verksamhetsåret 2021. För perioden 2022 - 2024 beräknas personalkostnaderna öka med 2,3 %. I Västmanlandsmusikens prognos för 2022 uppgår personalkostnaderna till 31 200 tkr.

Utöver lönekostnadsökningen begärs en ökning av personalkostnaderna med 3400 tkr, beräknad på en tjänstgöringsgrad för musikerna på 75 %. Utöver detta begärs även en ökning av bidragen med 500 tkr för att finansiera de ökade produktionskostnader som följer med en ökad tjänstgöring.

Nettoomsättning och övriga rörelseintäkter

Nettoomsättningen består av biljettintäkter för de egna produktionerna, abonnemangsintäkter för Sinfoniettans konserter samt sålda konserter och föreställningar. Hyresintäkter avseende uthyrning av Konserthuset redovisas som övriga rörelseintäkter.

En fortsatt varierad programläggning med syfte att uppnå en god beläggningsgrad eftersträvas under de kommande åren, men de publika och externa intäkterna är svåra att såväl beräkna som styra. Försiktighetsprincipen är utgångspunkten i det ekonomiska arbetet och de rörliga intäkterna beräknas försiktigt i budget- och prognosarbetet.

För 2022 beräknas produktionsintäkterna öka med 1,8% i förhållande till 2020 års nivå. 2021 har budgeterats med en lägre produktionsintäkt beroende på påverkan av pandemin och är därför inte relevant som utgångspunkt för intäktsberäkning. Möjligheten att öka de egna rörelseintäkterna är svår att prognosticera, då de långsiktiga effekterna av pandemin och dess påverkan på publik och samarbetspartners inte kan förutse. Konserthuset kommer att fortsätta arbeta för att ha en hög andel uthyrda datum samt en god publik tillströmning till alla evenemang, för att generera så hög intäkt som möjligt för produktionsverksamheten.

Prisutveckling

Prisuppräkningsberäkningen beräknas i snitt uppgå till 2 % årligen under perioden 2021 till 2024 för kostnaderna, men prognosticering av dessa kostnader är osäker. En stor del av produktionskostnaderna består av fakturerade arvoden och dessa har tidvis haft en högre ökningstakt jämfört med andra kostnadsökningar.

Äskande 2021

Västmanlandsmusiken äskar sammanlagt 4 550 tkr enligt nedanstående specifikation

Uppräkning av huvudmannabidrag

(kompensation för löne- och prisökningar)	650 tkr
---	---------

Utökning av verksamheten

Personalkostnader egen konstnärlig personal, utökning av tjänstgöringsgrad till 75 %	3 100 tkr
---	-----------

Podieinspicient	300 tkr
-----------------	---------

Produktionsbudget (noter, trsp, extra resurser)	500 tkr
---	---------

Summa	4 550 tkr
--------------	------------------